

آزمون آزمایشی خیلی سبز

رشته انسانی

مرحله اول

پایه دوازدهم

۱۴۰۴/مهر/۲۵

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۰۵

ویژه کنکوری‌های ۱۴۰۵

مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی	نود و نه بندی دروس
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۱	۲۰	۲۰ دقیقه	دین و زندگی دهم دین و زندگی یازدهم مهارت علمی
هوش و استعداد معلمی	۲۰	۲۱	۴۰	۴۰ دقیقه	هوش کلامی هوش منطقی هوش ریاضی هوش تصویری و فضایی
مجموع	۴۰ سوال			۶۰ دقیقه	

نام درس	طراحان به ترتیب حروف الفبا	مسئول درس - گزینشگر
تعلیم و تربیت اسلامی	طراح: ارسلان محمدی کارشناس علمی: سهراب کلانتری	ارسلان محمدی
هوش و استعداد معلمی	طراحان: محسن علی نجاری - زهرا قراچلو کارشناس علمی: خدیجه جنت علیپور	محسن علی نجاری

مدیر تألیف آزمون: فاطمه آقاچانیپور

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

دفترچه سوالات آزمون‌های خیلی سبز، از همه نظر (تعداد سوال، زمان پاسخگویی، نوع چیدمان گزینه‌ها، نوع صفحه‌آرایی، فونت سوالات، سایز کلمات و اعداد، جای خالی محل انجام محاسبات و ...) در شبیه‌ترین حالت به دفترچه سوالات کنکور سراسری طراحی می‌شود.

آزمون دانشگاه فرهنگیان

تعلیم و تربیت اسلامی

- ۱- هدف از خلقت انسان کدام مورد است و برای رسیدن به آن باید چه کاری انجام داد؟
 - (۱) رسیدن به مقام قرب خداوند - برنامه‌ریزی
 - (۲) عهدیستن با خدا - مراقبت
 - (۳) رسیدن به مقام قرب خداوند - مراقبت
 - (۴) عهدیستن با خدا - برنامه‌ریزی
- ۲- به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است و یکی از بهترین زمان‌های محاسبه سالانه در کدام گزینه آمده است؟
 - (۱) مراقبت - لیلة الرغائب
 - (۲) عزم - شب‌های قدر
 - (۳) مراقبت - شب‌های قدر
 - (۴) عزم - لیلة الرغائب
- ۳- کدام گزینه، موارد گام‌گذاری در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این مسیر را بیان کرده است؟
 - (۱) تصمیم و عزم برای حرکت - شناخت عوامل موفقیت - محاسبه - طلب بخشش
 - (۲) شناخت عوامل موفقیت - تصمیم و عزم برای حرکت - مراقبت - انتخاب اسوه
 - (۳) تصمیم و عزم برای حرکت - عهدیستن با خدا - مراقبت - محاسبه و ارزیابی
 - (۴) انتخاب اسوه - تصمیم و عزم برای حرکت - مراقبت - محاسبه و ارزیابی
- ۴- آیه ﴿وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزَمِ الْأُمُورِ﴾ اشاره به کدام مورد دارد؟
 - (۱) اهداف انتخاب‌شده
 - (۲) تصمیم و عزم برای حرکت
 - (۳) مراقبت
 - (۴) انتخاب اسوه
- ۵- چه زمانی خداوند از ما راضی خواهد بود؟
 - (۱) بر عهدیستن با خدا وفادار باشیم.
 - (۲) در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم.
 - (۳) اسوه خوبی را انتخاب کنیم.
 - (۴) مسئولیت و وظیفه خود را به درستی انجام دهیم.
- ۶- عبارت «باقی‌ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا را در پی دارد و شکستن پیمان، شرمندگی در مقابل او را به دنبال می‌آورد»، در مورد کدام گزینه می‌باشد؟
 - (۱) توکل
 - (۲) محاسبه و ارزیابی
 - (۳) مراقبت
 - (۴) عزم
- ۷- برای حرکت در مسیر هدف کدام گزینه ضروری است؟
 - (۱) سپاسگزاری و شکرگزاری از خداوند بلندمرتبه
 - (۲) استواری بر هدف و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن
 - (۳) پرهیزکاری، کوشش و تلاش در راه خدا
 - (۴) وجود اسوه و الگوهایی که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند.
- ۸- زیرک‌ترین انسان از نظر امام علی (ع) چه کسی است؟
 - (۱) کسی که بر خدا توکل کند و تمام کارها را به او بسپارد.
 - (۲) اسوه خوبی را برای خود انتخاب کند و از او دنباله‌روی کند.
 - (۳) کسی که فراوان به یاد خدا و همیشه برای دیدار با او آماده است.
 - (۴) کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.

- ۹- امام علی (ع) می‌فرماید: «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد». پیامد این آفات چیست؟
- (۱) موجب ازهم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود. (۲) سبب کم‌طاقتی و ناشکیبایی افراد می‌شود.
- (۳) سبب فراموشی اهداف انتخاب‌شده می‌شود. (۴) محاسبه و مراقبت دچار مشکل می‌شود.
- ۱۰- کدام گزینه تأکید بر محاسبه و ارزیابی قبل از روز رستاخیز دارد؟
- (۱) «مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ سَعِدَ» (۲) «تَمَرَةُ الْمُحَاسِبَةِ صَلَاحُ النَّفْسِ»
- (۳) «وَقَفَّ عَلَى عَثْوِيهِ وَ آخَاطٍ يَذْنُوهُ» (۴) «حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا»
- ۱۱- آیه «الرَّحْمَنُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ» اشاره به کدام مورد دارد؟
- (۱) کار معلم تعلیم و تربیت است. (۲) معلمی انتقال علم و تجربه است.
- (۳) معلمی شغل خدا و جبرئیل است. (۴) معلمی یک انتخاب صحیح است.
- ۱۲- کدام مورد برای توصیف انبیا بیشتر به کار رفته است؟
- (۱) داعی - هادی (۲) بشیر - هادی (۳) تزکیه - تعلیم (۴) تزکیه - سراج منیر
- ۱۳- مبارک‌ترین کاری که خداوند آن را بر دوش انبیا و اوصیا گذاشته است کدام گزینه است؟
- (۱) عدالت (۲) رستگاری بشر (۳) تعلیم و تربیت (۴) داوری در بین مردم
- ۱۴- مفهوم «أَيْنَ يَقَعُ هَذَا مِنْ عَطَائِهِ يَعْنِي تَعْلِيمُهُ» در کدام گزینه آمده است؟
- (۱) ارزش هدیه مادی به پای ارزش تعلیم قرآن نمی‌رسد. (۲) تعلیم و تربیت شغل خدا و جبرئیل است.
- (۳) پیامبر اکرم (ص) معلم و مربی مردم بوده است. (۴) سوگندخوردن به قلم ارزشمند است.
- ۱۵- بیشترین نامی که در قرآن کریم برای خداوند به کار رفته است کدام گزینه می‌باشد؟
- (۱) الله (۲) رب (۳) رحمان (۴) رحیم
- ۱۶- در راه خدا و برای خدا و با اسلوب و اخلاق خداپسندانه تعلیم می‌دهد. از خداوند متعال صفت ربوبیت را می‌گیرد و به دیگران منتقل می‌کند.
- (۱) معلم (۲) استاد (۳) عالم ربانی (۴) مربی
- ۱۷- معلم با کدام ویژگی شاگرد را می‌سازد؟
- (۱) اخلاق و رفتار (۲) تدریس، تعلیم و تربیت (۳) سعه صدر (۴) دانش روز
- ۱۸- وصیت یک شهید هفده‌ساله در جبهه که گفته است: «جسمم را به خاک، روحم را به خدا و راهم را به شما می‌سپارم.» بر کدام وظیفه معلمی تأکید دارد؟
- (۱) معلمی یک انتخاب صحیح است. (۲) معلمی در نگاه معصومین جایگاه رفیعی دارد.
- (۳) معلم با گران‌ترین گوهر هستی سروکار دارد. (۴) تربیت کار خداست.
- ۱۹- یک وظیفه الهی و جلوه‌ای از عبادت است. یک حرفه مقدس است، زیرا عبادتی چندمنظوره است.
- (۱) مادری - معلمی (۲) مربی - معلمی (۳) معلمی - مادری (۴) معلمی - استادی
- ۲۰- این که سیزده آیه در قرآن به سؤال‌های مردم از پیامبر اکرم (ص) اختصاص یافته است و با کلمه «يَسْئَلُونَكَ» همراه است، نشان از چه چیزی دارد؟
- (۱) پیامبر رهبر مردم بوده است. (۲) پیامبر معلم مردم بوده است.
- (۳) پیامبر ناجی مردم بوده است. (۴) جایگاه پرسش در دین اسلام را نشان می‌دهد.

هوش و استعداد معلمی

راهنمایی: در این بخش آزمون، یک متن داده شده است. این متن را به دقت بخوانید و پاسخ سؤال‌های ۲۱ تا ۲۳ را با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، انتخاب کنید و در پاسخ‌نامه علامت بزنید.

جوجه‌غازها پس از بیرون آمدن از تخم، نخستین جسم متحرکی را که می‌بینند، دنبال می‌کنند. جسم متحرک معمولاً مادر آن‌هاست. این دنبال کردن موجب پیوند جوجه‌ها با مادر می‌شود. پیوند جوجه‌غازها و مادرشان در نتیجه نوعی یادگیری به نام نقش‌پذیری ایجاد می‌شود. نقش‌پذیری نوعی یادگیری است که در دوره مشخصی از زندگی جانور انجام می‌شود. نقش‌پذیری جوجه‌غازها طی چند ساعت پس از خروج از تخم رخ می‌دهد. این زمان، دوره حساسی است که در آن نقش‌پذیری با بیشترین موفقیت انجام می‌شود. جوجه‌غازها با نقش‌پذیری مادر خود را می‌شناسند. این شناسایی برای بقای جوجه‌ها حیاتی است. بدون آن جوجه‌ها تحت مراقبت مادر قرار نمی‌گیرند و ممکن است بمیرند. افزون بر آن، جوجه‌ها با نقش‌پذیری، رفتارهای اساسی مانند جست‌وجوی غذا را نیز از مادر یاد می‌گیرند. نقش‌پذیری در پستانداران نیز دیده می‌شود. مثلاً پردهایی که مادر خود را از دست داده‌اند و انسان آن‌ها را پرورش داده است، دنبال او راه می‌افتند و تمایلی برای ارتباط با گوسفندهای دیگر نشان نمی‌دهند.

امروزه پژوهشگران می‌کوشند از نقش‌پذیری در حفظ گونه‌های جانوران در خطر انقراض استفاده کنند. مثلاً آن‌ها برای پرورش جوجه‌پرنده‌هایی که والدین خود را از دست داده و تحت مراقبت انسان به دنیا آمده‌اند، صدای پرندگان همان‌گونه را پخش می‌کنند. افرادی که از این جوجه‌ها نگهداری می‌کنند، ظاهر خود را شبیه آن پرنده کرده و مانند آن‌ها رفتار می‌کنند.

۲۱ کدام یک از موارد زیر در پاراگراف اول آمده است؟

- (۱) نحوه از تخم در آمدن جوجه‌غازها.
- (۲) رخ دادن نقش‌پذیری جوجه‌غازها طی چند روز پس از خروج از تخم.
- (۳) یادگرفتن برخی رفتارها توسط حیوانات از سرپرست خود.
- (۴) استفاده مفید پژوهشگران از رفتار نقش‌پذیری.

۲۲ کدام یک از گزاره‌های زیر درست نیست؟

- (۱) این شناسایی برای بقای جانوران حیاتی است؛ زیرا بدون این شناسایی به احتمال زیاد فرایند جفت‌گیری آن‌ها مختل می‌شود.
- (۲) در شرایط آزمایشگاهی یا زیستگاه‌های غیرطبیعی، امکان مشاهده رفتارهای نقش‌پذیری از سوی جانور، نسبت به گونه‌های غیرخویشاوند وجود دارد.
- (۳) نقش‌پذیری در ابتدا یک رفتار غریزی است و در نتیجه نوعی یادگیری محسوب می‌شود.
- (۴) پدیده نقش‌پذیری، محدود به دوره مشخصی از زندگی جانور است و پس از پایان این دوره امکان شکل‌گیری نقش‌پذیری جدید وجود ندارد.

۲۳ مرجع ضمیر آن‌ها که در پاراگراف دوم مشخص شده چه کسی است؟

- (۱) جوجه‌ها
- (۲) مادر جوجه‌ها
- (۳) جانوران در خطر انقراض
- (۴) پژوهشگران

راهنمایی: برای پاسخ‌گویی به سؤال‌های ۲۴ تا ۳۰، لازم است موقعیتی را که در هر سؤال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه‌ای را که فکر می‌کنید پاسخ مناسب‌تری برای آن سؤال است، انتخاب کنید. هر سؤال را با دقت بخوانید و با توجه به مطالب مطرح‌شده در هر سؤال به نتایجی که بیان شده و یا بیان نشده ولی قابل استنتاج است، پاسخی را که صحیح‌تر به نظر می‌رسد، انتخاب و در پاسخ‌نامه علامت بزنید.

۲۴ جاهای خالی متن با کلمات کدام گزینه کامل می‌شود؟

«به بیان ساده، خودمراقبتی شامل اعمالی، آگاهانه و هدف‌دار است که فرد برای خود، فرزندان و دیگر اعضای خانواده انجام می‌دهد همگی تندرست بمانند، از سلامت جسمی، روانی و اجتماعی خود حفاظت کنند، نیازهای جسمانی، روانی و اجتماعی خود را برآورده سازند، از بیماری‌ها یا حوادث پیش‌گیری کنند، بیماری‌های مزمن خود را مدیریت کنند و نیز از سلامت خود بعد از بیماری حاد یا ترخیص از بیمارستان حفاظت کنند.»

- (۱) انتسابی - و (۲) انتسابی - تا (۳) اکتسابی - تا (۴) منظم - و

۲۵ هدف نویسنده از نوشتن متن زیر چیست؟

«خونی که از درون قلب عبور می‌کند، نمی‌تواند نیازهای تنفسی و غذایی قلب را برطرف کند. خون مورد نیاز قلب با رگ‌های ویژه‌ای به نام سرخرگ‌های تاجی که از آنورت منشعب شده‌اند، تأمین می‌شود. خونی که در این رگ‌ها جریان دارد، پس از رفع نیاز یاخته‌های قلبی، وارد دهلیز راست می‌شود. بسته‌شدن سرخرگ‌های تاجی توسط سخت‌شدن دیواره آن‌ها، ممکن است باعث سکته قلبی شود؛ چون در این حالت به بخشی از ماهیچه قلب، اکسیژن نمی‌رسد و یاخته‌های آن می‌میرند.»

- (۱) شناسایی بیماری سکته قلبی

- (۲) معرفی تشریح لایه‌های قلب

- (۳) بررسی کار قلب در بدن

- (۴) چگونگی تغذیه‌رسانی به ماهیچه‌های قلب

۲۶ با توجه به متن زیر کدام گزینه برای عنوان متن مناسب است؟

«دولت ایران پس از شروع جنگ جهانی اول، اعلام بی‌طرفی کرد، اما کشورهای درگیر در جنگ، به‌خصوص انگلستان و روسیه، به بهانه‌های مختلفی آن را نقض کردند. در اوایل جنگ، مأموران و جاسوسان آلمانی در مناطق مختلف ایران به اقداماتی بر ضد دولت‌های اتفاق‌مثلت دست زدند. انگلستان و روسیه نیز همین موضوع را بهانه لشکرکشی به ایران قرار دارند.»

- (۱) جاسوسی آلمان‌ها در جنگ جهانی اول در ایران

- (۲) نقش متفقین در جنگ جهانی اول

- (۳) تأثیر ایران در جنگ جهانی اول

- (۴) علت تسلط بیگانگان پس از شروع جنگ جهانی اول بر کشور ایران

۲۷ عبارت‌های زیر را طبق ترتیب کدام گزینه قرار بدهیم تا متن معنی‌داری ساخته شود؟

الف) ناصرالدین‌شاه جوان در آغاز سلطنتش میرزا تقی‌خان را با لقب امیرکبیر به مقام صدراعظمی برگزید و به او در اداره امور کشور اختیار تام بخشید.

ب) امیرکبیر نیز با توطئه و دسیسه مخالفان داخلی و خارجی به قتل رسید و اصلاحاتش به نتیجه مطلوب نرسید.

ج) پس از مرگ محمدشاه ولیعهد او ناصرالدین‌میرزا با درایت میرزا تقی‌خان فراهانی بر تخت شاهی نشست.

د) امیرکبیر با استفاده از تجربه‌های سیاسی ارزشمند خود با سازمان‌دادن به اوضاع کشور برنامه منسجمی را برای اصلاح امور سیاسی و اقتصادی کشور تهیه کرد و به اجرا درآورد.

- (۱) الف - ج - د - ب (۲) ج - الف - ب - د (۳) الف - ج - ب - د (۴) ج - الف - د - ب

راهنمایی: اطلاعات زیر را بخوانید و با توجه به آن، پاسخ سؤال‌های ۲۸ تا ۳۰ را در پاسخ‌نامه علامت بزنید.

مینا می‌خواهد یک دستبند درست کند که از مهره‌های رنگی زرد، آبی آسمانی، آبی کاربنی، خردلی و نارنجی استفاده شده است.

او باید در هر سری که می‌چیند این شرایط را رعایت کند:

- مهره‌های زرد و خردلی نباید کنار هم قرار گیرند (به دلیل نزدیکی در طیف رنگ).
- مهره خردلی در یک سری حتماً باید در کنار مهره آبی آسمانی قرار گیرد.

۲۸ اگر دستبند با مهره آبی آسمانی شروع شود و الگوهای رنگی ۴ بار تکرار شوند، سومین مهره دستبند چه رنگی، نمی‌تواند باشد؟

- (۱) کاربنی (۲) آبی آسمانی (۳) زرد (۴) نارنجی

۲۹ اگر این بار با رنگ خردلی شروع کنیم و بخواهیم با رنگ خردلی نیز تمام شود حداقل باید در هر سری چند مهره استفاده کنیم تا همه رنگ حداقل یک بار استفاده شده باشند؟

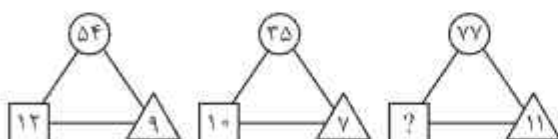
- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

۳۰ حال اگر بدانیم مهره شماره (۱) رنگ آبی کاربنی، مهره شماره (۳) رنگ زرد و همچنین مهره شماره (۷) هم رنگ مهره شماره (۱) است، رنگ نارنجی در کدام جایگاه(های) دستبند می‌تواند قرار بگیرد؟ توجه کنید که باید همه رنگ‌ها حداقل یک بار استفاده شوند.

- (۱) فقط جایگاه دوم (۲) فقط جایگاه سوم (۳) جایگاه دوم یا سوم (۴) جایگاه دوم یا سوم یا ششم

راهنمایی: سؤال‌های ۳۱ تا ۳۵ را به دقت بخوانید و جواب هر سؤال را در پاسخ‌نامه علامت بزنید.

۳۱ بین اعداد در هر کدام از اشکال زیر، ارتباط یکسان و مشترکی برقرار است؛ به جای علامت سؤال کدام عدد باید قرار بگیرد؟

- (۱) ۱۴ (۲) ۷ (۳) ۱۶ (۴) ۸

۳۲ بین اعداد در بعضی از خانه‌های جدول زیر ارتباط یکسان و مشترکی برقرار است، به جای علامت سؤال کدام عدد باید قرار بگیرد؟

۷	۳	۵۸
۴	۸	۸۰
۲	۹	۸۵
۱۱	۱	؟

- (۱) ۲۱۲ (۲) ۱۲۲ (۳) ۱۰ (۴) ۱۰۷

۳۳ با توجه به ارتباط یکسان و مشترک اعداد خانه‌های جدول زیر کدام عدد باید جای علامت سؤال قرار بگیرد؟

				۹
			۵	۳۰
		۳	۲۰	۱۲
	۲	۱۰	۸	۲۵
۱	۴	۹	۱۶	۲۵

(۱) ۱۵

(۲) ۶

(۳) ۲۰

(۴) ۸

۳۴ میانگین تمام اعداد صحیح دورقمی مضرب ۷ کدام است؟

(۴) ۷

 (۳) $\frac{۱۰۵}{۲}$

(۲) صفر

(۱) ۵۶

۳۵ اختلاف سن مطهره و زهرا برابر است با نصف سن زهرا. مجموع سن زهرا و مریم ۷۷ سال است. میانگین سن

مطهره و مریم ۲۹ سال است. اگر نسبت سن مریم به خواهرش مینو ۳ به ۲ باشد. سن مینو چند سال است؟

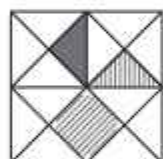
(۴) ۲۶

(۳) ۳۹

(۲) ۵۸ / ۵

(۱) ۱۳

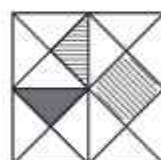
راهنمایی: این بخش از آزمون. سؤال‌هایی از نوع تجسمی را شامل می‌شود. هر یک از سؤال‌های ۳۶ تا ۴۰ را به دقت بررسی نموده و جواب صحیح را در پاسخ‌نامه علامت بزنید.

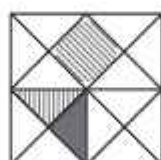
۳۶ اگر شکل مقابل را ۲۷۰° ساعتگرد دوران دهیم به کدام شکل می‌رسیم؟

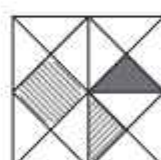
(۳)

(۱)

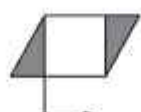
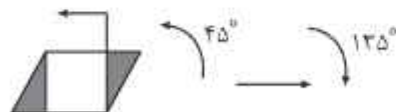

(۴)

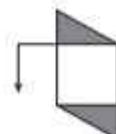

(۲)

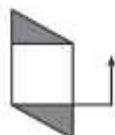
۳۷ کدام شکل دوران یافته شکل روبه‌رو طبق الگوی داده شده است؟

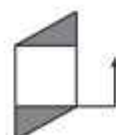
(۲)

(۱)

(۴)

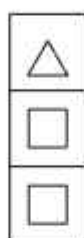
(۳)

۳۸ با توجه به ارتباط خانه‌های جدول به یکدیگر کدام خانه‌ها در جای علامت سؤال قرار می‌گیرند؟

○	△	□	○
△	?	□	△
□	?	△	□
○	?	△	○

۴

۳

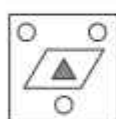
۲

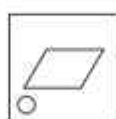
۱

۳۹ با توجه به روابط هر خانه نسبت به هم، به جای علامت سؤال چه گزینه‌ای قرار می‌گیرد؟

		?

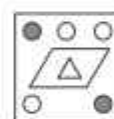
۴

۳

۲

۱

۴۰ با توجه به ارتباط خانه‌های جدول به یکدیگر کدام گزینه به جای علامت سؤال قرار می‌گیرد؟

		?

۴

۳

۲

۱

پاسخ نامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

رشته انسانی

مرحله اول

پایه دوازدهم

۱۴۰۴/مهر/۲۵

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۰۵

ویژه کنکوری های ۱۴۰۵

نام درس	مستول درس	گزینشگر	مؤلف پاسخ نامه
تعلیم و تربیت اسلامی	ارسلان محمدی	ارسلان محمدی	ارسلان محمدی
هوش و استعداد معلمی	محسن علی نجاری	محسن علی نجاری	زهرا قراچلو

آزمون دانشگاه فرهنگیان

آزمون آزمایشی خلی سبز

ویژه کنکوری‌های ۱۴۰۵

آزمون دانشگاه فرهنگیان

سرپرست تولید	الناز علی‌یاری‌زاده
ویراستاران فنی	نیلوفر اعتمادی - نبوشا پیمان - هدیه خسروی الهه صفری - زهرا صفری - فاطمه علی‌اکبری زهرا قرهادی‌مهر - مهرآسا قدیری - محیا غنی‌فرد نادره نازآوری - ساعده نمازی
رسام	مونا آندستا ندا فخاری سارا گنجی آزادپور
صفحه‌آرایی	صدف امام - مریم حسین‌زاده سپیده سخائی - الهام سهرابی - طاهره صادق‌نژاد مائده صبری - نیلوفر فرخجسته - فاطمه قیاسوند مهدیه گل‌پور - دریا لطفی

هدف از خلقت انسان کدام مورد است و برای رسیدن به آن باید چه کاری انجام داد؟

- (۱) رسیدن به مقام قرب خداوند - برنامه‌ریزی
(۲) عهد بستن با خدا - مراقبت
(۳) رسیدن به مقام قرب خداوند - مراقبت
(۴) عهد بستن با خدا - برنامه‌ریزی

پاسخ: گزینه ۱

تربیت: دین و زندگی دهم انسانی - درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی ✓

از آن‌جا که هدف از خلقت انسان، رسیدن به مقام قرب خداوند است، پس در حقیقت آن مسیر و هدف اصلی زندگی ماست. هر کس این نکته را دریابد و زندگی خود را در مسیر این هدف قرار دهد، در دنیا زندگی لذت‌بخش و مطمئن و در آخرت رستگاری ابدی را به دست خواهد آورد.

البته برای رسیدن به چنین هدف بزرگ و برتری، لازم است برنامه‌ریزی کنیم تا قدم در راهی بگذاریم که سرانجامی این‌گونه زیبا داشته باشد و در راهی قرار نگیریم که خود را گرفتار آتش دوزخ کرده باشیم.

..... به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است و یکی از بهترین زمان‌های محاسبه سالانه در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) مراقبت - لیلۃ الرغائب
(۲) عزم - شب‌های قدر
(۳) مراقبت - شب‌های قدر
(۴) عزم - لیلۃ الرغائب

پاسخ: گزینه ۲

تربیت: دین و زندگی دهم انسانی - درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی ✓

عزم به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است. آدمی با عزم خویش، آن‌چه را که انتخاب کرده است عملی می‌سازد. البته عزم و اراده انسان‌ها متفاوت است. هر قدر عزم قوی‌تر باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر است. استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف، از آثار عزم قوی است.

بهتر است هر شب کارهای روز خود را ارزیابی کنیم و در پایان هفته نیز به حساب آن هفته، رسیدگی کنیم. هم‌چنین سالی یک بار برنامه سال خود را مرور کنیم.

یکی از بهترین زمان‌های محاسبه سالانه، شب‌های قدر ماه مبارک رمضان است تا بتوانیم براساس آن، تصمیم‌های بهتری برای آینده بگیریم.

کدام گزینه، موارد گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این مسیر را بیان کرده است؟

- (۱) تصمیم و عزم برای حرکت - شناخت عوامل موفقیت - محاسبه - طلب بخشش
- (۲) شناخت عوامل موفقیت - تصمیم و عزم برای حرکت - مراقبت - انتخاب اسوه
- (۳) تصمیم و عزم برای حرکت - عهد بستن با خدا - مراقبت - محاسبه و ارزیابی
- (۴) انتخاب اسوه - تصمیم و عزم برای حرکت - مراقبت - محاسبه و ارزیابی

پاسخ: گزینه ۳

تربیت: دین و زندگی دهم انسانی - درس ۹

برای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و همچنین برای ثابت قدم ماندن در این راه، شایسته است اقدامات زیر را انجام دهیم:

پاسخ خیلی تشریحی ✓

- (۱) تصمیم و عزم برای حرکت
- (۲) عهد بستن با خدا
- (۳) مراقبت
- (۴) محاسبه و ارزیابی

آیه «وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزَمِ الْأُمُورِ» اشاره به کدام مورد دارد؟ **۴**

(۱) اهداف انتخاب‌شده

(۲) تصمیم و عزم برای حرکت

(۳) مراقبت

(۴) انتخاب اسوه

پاسخ: گزینه ۲

زیربافت: دین و زندگی دهم انسانی - درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی ✓

عزم به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است. آدمی با عزم خویش آن چه را که انتخاب کرده است عملی می‌سازد. البته عزم و اراده انسان‌ها متفاوت است. هر قدر عزم قوی‌تر باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر است. استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف، از آثار عزم قوی است.

کارهای بزرگ، عزم‌های بزرگ می‌خواهد. آنان که عزم ضعیفی دارند در برابر تندباد حوادث تاب نمی‌آورند و مشکلات راه، آنان را به عقب‌نشینی وادار می‌کند. اما آنان که عزم قوی دارند سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپارند و با قدرت به سوی هدف قدم برمی‌دارند. به همین جهت، بعد از سفارش‌هایی که لقمان حکیم به فرزندش می‌کند و راه و رسم زندگی را به او نشان می‌دهد، به وی می‌گوید: «وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزَمِ الْأُمُورِ» «بر آن چه در این مسیر به تو می‌رسد صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست».

چه زمانی خداوند از ما راضی خواهد بود؟

- (۱) بر عهد بستن با خدا وفادار باشیم.
- (۲) در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم.
- (۳) اسوه خوبی را انتخاب کنیم.
- (۴) مسئولیت و وظیفه خود را به درستی انجام دهیم.

پاسخ: گزینه ۲

زیربافت: دین و زندگی دهم انسانی - درس ۹

چه قدر زیباست که خداوند راه رستگاری ما را با رضایت خود همراه ساخته است؛ یعنی وقتی خدا از ما راضی خواهد بود که ما در مسیر رستگاری و خوشبختی خود گام برداریم و آن گاه از ما نابخشود خواهد بود که به خود ظلم کنیم و در مسیر هلاکت خود قدم گذاریم.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

عبارت «باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا را در پی دارد و شکستن پیمان، شرمندگی در مقابل او را به دنبال می آورد»، در مورد کدام گزینه می باشد؟

(۲) محاسبه و ارزیابی

(۱) توکل

(۴) عزم

(۳) مراقبت

پاسخ: گزینه ۳

زیرمبحث: دین و زندگی دهم انسانی - درس ۹

مراقبت: باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا را در پی دارد و شکستن پیمان، شرمندگی در مقابل او را به دنبال می آورد. عهدی که ابتدا بسته می شود مانند نوزادی است که باید از او مراقبت شود تا با عهدشکنی آسیب نبیند.

✓ پاسخ خیلی تشریحی

برای حرکت در مسیر هدف کدام گزینه ضروری است؟

- (۱) سپاسگزاری و شکرگزاری از خداوند بلندمرتبه
- (۲) استواری بر هدف و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن
- (۳) پرهیزکاری، کوشش و تلاش در راه خدا
- (۴) وجود اسوه و الگوهایی که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند.

پاسخ: گزینه ۴

زیرمبست: دین و زندگی دهم انسانی - درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی ✓ برای حرکت در مسیر هدف، وجود اسوه و الگوهایی که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند، بسیار ضروری است.

درس Box

علت وجود الگوها برای حرکت در مسیر هدف:

- (۱) وجود این الگوها به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است.
- (۲) می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد.
- (۳) از همه مهم‌تر این که می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنیاهای آنان سریع‌تر به هدف رسید.

قرآن کریم پیامبر را به عنوان الگو معرفی می‌کند و می‌فرماید: «رسول خدا برای شما نیکوترین اسوه است.»

نکته

زیرک‌ترین انسان از نظر امام علی (ع) چه کسی است؟

- ۱) کسی که بر خدا توکل کند و تمام کارها را به او بسپارد.
- ۲) اسوه خوبی را برای خود انتخاب کند و از او دنیا بهره‌روی کند.
- ۳) کسی که فراوان به یاد خدا و همیشه برای دیدار با او آماده است.
- ۴) کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.

پاسخ: گزینه ۴

تربیت: دین و زندگی دهم انسانی - درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی ✓

زیرک‌ترین انسان از نظر امام علی (ع):

کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.

کول نخوری

خواستون بآته سخن پیامبر (ص) «یه حساب خود رسیدگی کنید قبل از این که به حساب شما برسنده را یا سخن حضرت علی (ع):

«زیرک‌ترین انسان کسی است که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد» اشتباه نگیرید!

۹ امام علی (ع) می‌فرماید: «گذشت ایام، آفتابی در پی دارد». پیاعد این آفات چیست؟

- ۱) موجب ازهم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.
- ۲) سبب کم‌طاقتی و ناشکیبایی افراد می‌شود.
- ۳) سبب فراموشی اهداف انتخاب‌شده می‌شود.
- ۴) محاسبه و مراقبت دچار مشکل می‌شود.

پاسخ: گزینه ۱

زیربافت: دین و زندگی دهم انسانی - درس ۹

پاسخ خیلی تشریحی ✓

امام علی (ع) می‌فرماید: «گذشت ایام، آفتابی در پی دارد و موجب ازهم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود». به طور مثال، کسی عهد می‌بندد که هر روز پس از نماز صبح، یک صفحه قرآن بخواند او باید مراقب باشد که کارهای دیگر، او را به خود مشغول نکند و این تصمیم خود را فراموش نکند و نیز عواملی را که سبب سستی در اجرای این تصمیم می‌شود از سر راه بردارد.

۱۰ کدام گزینه تأکید به محاسبه و ارزیابی قبل از روز رستاخیز دارد؟

- (۱) «مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ نَجَسَ»
- (۲) «تَقَرُّوْا الْمُحَاسِبَةَ صَلاَحُ النَّفْسِ»
- (۳) «وَقِفْ عَلَى غَيْرِهِ وَآخِاطْ بِدُنُوْهِ»
- (۴) «حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا»

پاسخ: گزینه ۴

زیربافت: دین و زندگی - دهم انسانی - درس ۹

پیامبر اکرم فرمود: «حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا»: «به حساب خود رسیدگی کنید قبل از این که به حساب شما برسند»

پاسخ خیلی تشریحی ✓

آیه ﴿الرَّحْمَنُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ﴾ اشاره به کدام مورد دارد؟ **۱۱**

- (۱) کار معلم تعلیم و تربیت است.
- (۲) معلمی انتقال علم و تجربه است.
- (۳) معلمی شغل خدا و جبرئیل است.
- (۴) معلمی یک انتخاب صحیح است.

پاسخ: گزینه ۲

تربیت: مهارت‌های معلمی - فصل اول

معلمی انتقال علم و تجربه، انقاد غریق و کلید همت، بصیرت و مصونیت است. معلمی شغل خدا و جبرئیل است. چنان‌که در سوره الرحمن می‌خوانیم: ﴿الرَّحْمَنُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ﴾ «خداوند رحمان قرآن را تعلیم فرمود.»

پاسخ خیلی تشریحی ✓

۱۲ کدام مورد برای توصیف انبیا بیشتر به کار رفته است؟

- ۱) داعی - هادی
- ۲) بشیر - هادی
- ۳) تزکیه - تعلیم
- ۴) تزکیه - سراج منیر

پاسخ: گزینه ۲

زیرمبحث: مهارت‌های معنی - فصل اول

در قرآن، برای توصیف انبیاء عبارات متعددی به کار رفته، ولی آن چه بیش از همه استفاده شده، تعبیر ﴿وَزَكَّيْهِمْ وَتَعْلَمُهُمُ الْكِتَابُ وَالْحِكْمَةُ﴾ است که نشان می‌دهد کار پیامبران، تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

۱۳) مبارک‌ترین کاری که خداوند آن را بر دوش انبیا و اوصیا گذاشته است کدام گزینه است؟

- ۱) عدالت
- ۲) رستگاری بشر
- ۳) تعلیم و تربیت
- ۴) داوری در بین مردم

پاسخ: گزینه ۳

زیربافت: مهارت‌های معلمی - فصل اول

تعلیم و تربیت، مبارک‌ترین کاری است که خداوند آن را بر دوش انبیا و اوصیا گذاشته است. اگر کسی بتواند با تولید و توزیع و مصرف علم به انسان‌ها خدمت کند و به دل‌ها و جان‌ها حیات بخشد و در مسیر انبیای الهی گام بردارد اما مسیر دیگری را انتخاب کند، برنده نیست و خسارت دیده است.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

مفهوم «این یقع هذا بن عطائه یعنی تعلیمه» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) ارزش هدیه مادی به پای ارزش تعلیم قرآن نمی‌رسد.
- (۲) تعلیم و تربیت شغل خدا و جبرئیل است.
- (۳) پیامبر اکرم (ص) معلم و مربی مردم بوده است.
- (۴) سوگندخوردن به قلم ارزشمند است.

پاسخ: گزینه ۱

زیربافت: مهارت‌های معلمی - فصل اول

پاسخ خیلی تشریحی ✓

امامان ما نسبت به معلمان فرزندان‌شان بسیار لطف داشتند و آن‌ها را تشویق می‌کردند. امام حسین (ع) به معلم فرزندش صد دینار هدیه داد و در پاسخ به اعتراض فرمودند: «و این یقع هذا بن عطائه؟ یعنی تعلیمه». «این مبلغ در قبال تعلیمات او چه ارزشی دارد؟» (کنایه از این‌که ارزش هدیه مادی به پای ارزش تعلیم قرآن نمی‌رسد).

۱۵ بیشترین نامی که در قرآن کریم برای خداوند به کار رفته است کدام گزینه می‌باشد؟

- ۱) الله
- ۲) رب
- ۳) رحمان
- ۴) رحیم

پاسخ: گزینه ۱

تربیت: مهارت‌های معنوی - فصل اول

پاسخ خیلی تشریحی ✓ در قرآن کریم، بعد از نام مبارک «الله» بیشترین نامی که برای خدا به کار رفته «رب» است.

..... در راه خدا و برای خدا و با اسلوب و اخلاق خداپسندانه تعلیم می‌دهد، از خداوند متعال صفت ربوبیت را می‌گیرد و به دیگران منتقل می‌کند.

۱) معلم

۲) استاد

۳) عالم ربانی

۴) مربی

پاسخ: گزینه ۳

زیرمبافت: مهارت‌های معلمی - فصل اول

پاسخ خیلی تشریحی ✓

اتصال معلم و استاد و مربی به خداوند متعال، نقش مهمی در انجام مسئولیت آن‌ها - که همانا ارشاد و هدایت مردم است - دارد. لذا از عالم دینی به «عالم ربانی» تعبیر می‌شود؛ یعنی عالمی که سرکارش با پروردگار است، در راه خدا و برای خدا و با اسلوب و اخلاق خداپسندانه تعلیم می‌دهد، از خداوند متعال صفت ربوبیت را می‌گیرد و به دیگران منتقل می‌کند.

معلم با کدام ویژگی شاگرد را می‌سازد؟

(۱) اخلاقی و رفتار

(۲) تدریس، تعلیم و تربیت

(۳) سعه صدر

(۴) دانش روز

پاسخ: گزینه ۲

زیربافت: مهارت‌های معلمی - فصل اول

پاسخ خیلی تشریحی ✓

ماشینی که سوارش می‌شویم، نتیجه کار پنج گروه از مهندسان است:

- مهندسانی که مسئول کشف معدن هستند.
 - مهندسانی که مسئول استخراج مواد هستند.
 - مهندسانی که مسئول ذوب مواد هستند.
 - مهندسانی که مسئول قطعه‌سازی و طراحی قطعات ماشین هستند.
 - مهندسانی که مسئول مونتاژ قطعات و نظارت بر آن هستند.
- اما معلم باید به تنهایی و یکتانه کار این پنج گروه را روی انسان‌ها انجام دهد:
- استعدادهای شاگردش را کشف کند.
 - شاگرد را از انحراف‌هایی که به آن گرفتار شده است، خارج کند.
 - با اخلاقی و رفتار و محبت، شاگرد را به درس علاقه‌مند کند.
 - با تدریس و تعلیم و تربیت، شاگرد را بسازد.
 - با سعه صدر، تربیت‌شدگان را به هم متصل کند و جامعه را تشکیل دهد.

نرنج بوک
نمایشی در مسیر موفقیت

وصیت یک شهید هفده ساله در جبهه که گفته است: «جسمم را به خاک، روحم را به خدا و راهم را به شما می سپارم.» بر کدام وظیفه معلمی تأکید دارد؟

- (۱) معلمی یک انتخاب صحیح است.
- (۲) معلمی در نگاه معصومین جایگاه رفیعی دارد.
- (۳) معلم با گران ترین گوهر هستی سروکار دارد.
- (۴) تربیت کار خداست.

پاسخ: گزینه ۳

زیربافت: مهارت های معلمی - فصل اول

پاسخ خیلی تشریحی ✓

کار معلم و استاد و مربی پرورش انسان هاست. رشد همه چیز محدود است، جز انسان. ارزش هر چیزی محدود است، جز انسان. یک جوان هفده ساله که در جبهه شهید شده، در وصیت نامه خود نوشته است: «جسمم را به خاک، روحم را به خدا و راهم را به شما می سپارم.» بر این وظیفه تأکید دارد که معلم با گران ترین گوهر هستی سروکار دارد.

..... یک وظیفه الهی و جلوه‌ای از عبادت است. یک حرفه مقدس است، زیرا عبادتی چندمنظوره است.

- (۱) مادری - معلمی
- (۲) مربی - معلمی
- (۳) معلمی - مادری
- (۴) معلمی - استادی

پاسخ: گزینه ۱

تربیت: مهارت‌های معلمی - فصل اول

پاسخ خیلی تشریحی ✓

بعضی از کارها چنان قداستی دارند که وصف « شغل » برای آنها سبک است، مثل مادر بودن که یک شغل نیست، بلکه یک وظیفه الهی و جلوه‌ای از عبادت است. معلمی هم یک حرفه مقدس است، زیرا یک عبادت چندمنظوره و چندوجهی است.

۲۰

این که سیّده آیه در قرآن به سؤال‌های مردم از پیامبر اکرم (ص) اختصاص یافته است و با کلمه «یستلونک» همراه

است، نشان از چه چیزی دارد؟

(۱) پیامبر رهبر مردم بوده است.

(۲) پیامبر معلم مردم بوده است.

(۳) پیامبر ناجی مردم بوده است.

(۴) جایگاه پرش در دین اسلام را نشان می‌دهد.

پاسخ: گزینه ۲

زیرمبست، مهارت‌های معلمی - فصل اول

پاسخ خیلی تشریحی ✓

سیّده آیه در قرآن به سؤال‌های مردم از پیامبر اکرم اختصاص یافته که با کلمه «یستلونک» همراه است. این نشان می‌دهد که

پیامبر (ص) معلم مردم بوده است.

راهنمایی: در این بخش آزمون، یک متن داده شده است. این متن را به دقت بخوانید و پاسخ سؤال‌های ۲۱ تا ۲۳ را با توجه به آن چه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، انتخاب کنید و در پاسخ‌نامه علامت بزنید.

جوجه‌غازها پس از بیرون آمدن از تخم، نخستین جسم متحرکی را که می‌بینند، دنبال می‌کنند. جسم متحرک معمولاً مادر آنهاست. این دنبال کردن موجب پیوند جوجه‌ها با مادر می‌شود. پیوند جوجه‌غازها و مادرشان در نتیجه نوعی یادگیری به نام نقش‌پذیری ایجاد می‌شود. نقش‌پذیری نوعی یادگیری است که در دوره مشخصی از زندگی جانور انجام می‌شود. نقش‌پذیری جوجه‌غازها طی چند ساعت پس از خروج از تخم رخ می‌دهد. این زمان، دوره حساسی است که در آن نقش‌پذیری با بیشترین موفقیت انجام می‌شود. جوجه‌غازها با نقش‌پذیری مادر خود را می‌شناسند. این شناسایی برای بقای جوجه‌ها حیاتی است. بدون آن جوجه‌ها تحت مراقبت مادر قرار نمی‌گیرند و ممکن است بمیرند. افزون بر آن، جوجه‌ها با نقش‌پذیری، رفتارهای اساسی مانند جست‌وجوی غذا را نیز از مادر یاد می‌گیرند. نقش‌پذیری در پستانداران نیز دیده می‌شود. مثلاً پرهایی که مادر خود را از دست داده‌اند و انسان آن‌ها را پرورش داده است، دنبال او راه می‌افتند و تمایلی برای ارتباط با گوسفندهای دیگر نشان نمی‌دهند.

امروزه پژوهشگران می‌کوشند از نقش‌پذیری در حفظ گونه‌های جانوران در خطر انقراض استفاده کنند. مثلاً آن‌ها برای پرورش جوجه‌پرنده‌هایی که والدین خود را از دست داده و تحت مراقبت انسان به دنیا آمده‌اند، صدای پرندگان همان گونه را پخش می‌کنند. افرادی که از این جوجه‌ها نگهداری می‌کنند، ظاهر خود را شبیه آن پرنده کرده و مانند آن‌ها رفتار می‌کنند.

کدام یک از موارد زیر در پاراگراف اول آمده است؟

۲۱

- ۱) نحوه از تخم در آمدن جوجه‌غازها.
- ۲) رخ دادن نقش‌پذیری جوجه‌غازها طی چند روز پس از خروج از تخم.
- ۳) یادگرفتن برخی رفتارها توسط حیوانات از سرپرست خود.
- ۴) استفاده مفید پژوهشگران از رفتار نقش‌پذیری.

مشاوره وقتی با متنی مواجه می‌شوید که قرار است با توجه به آن به چند سوال پاسخ دهید، بهترین شیوه پردازش، خواندن سریع و مرور اولیه تمام سؤالات مربوط به آن متن پیش از مطالعه متن است. دلیل علمی این رویکرد این است که ذهن شما در هنگام خواندن متن به صورت متمرکز، به دنبال نشانه‌های معنایی و کلیدواژه‌های هدفمند خواهد بود. این فرایند باعث فعال‌سازی «خواندن هدفمند» و کاهش «میزان فشار حافظه فعال» می‌شود.

یادداشتن ساختار هر سؤال، پیشاپیش هنگام مطالعه متن، اطلاعات را به شکل دسته‌بندی‌شده در حافظه فعال ثبت می‌کند. این امر نه تنها سرعت بازیابی پاسخ را بالا می‌برد، بلکه خطر خارج شدن از مسیر اصلی فهم متن را کاهش می‌دهد.

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ خیلی تشریحی ✓

تمرکز اصلی پاراگراف اول بر معرفی پدیده نقش‌پذیری در جوجه‌غازهاست که یک نوع یادگیری ویژه طی دوره حساس پس از خروج از تخم است. نویسنده توضیح می‌دهد که این فرایند نه تنها باعث شناسایی مادر می‌شود، بلکه برای بقای جوجه‌ها حیاتی است زیرا بدون آن مراقبت مادر دریافت نمی‌شود و خطر مرگ وجود دارد. در همین جریان بخش مهمی از متن به انتقال رفتارهای اساسی از مادر به جوجه‌ها اشاره دارد. این رفتارها شامل جست‌وجوی غذا، واکنش به محیط و الگوهای بقا هستند که به شکل مشاهده‌ای و تقلیدی از مادر آموخته می‌شوند. این دقیقاً همان مفهوم «یادگیری اجتماعی از سرپرست» است که در علوم رفتاری حیوانات به عنوان یکی از بسترهای شکل‌گیری مهارت‌های اولیه شناخته می‌شوند.

تحلیل گزینه‌ها:

- گزینه (۱): نادرست: در پاراگراف اول اشاره شده که: «پس از بیرون آمدن از تخم نخستین جسم متحرکی را که می‌بینند دنبال می‌کنند» اما توضیح بیولوژیکی نحوه بیرون آمدن از تخم داده نشده است.
- گزینه (۲): نادرست: متن به وضوح گفته «طی چند ساعت پس از خروج از تخم» نه چند روز.
- گزینه (۳): درست: عبارتهایی مثل «جوجه‌ها رفتارهای اساسی مانند جست‌وجوی غذا را نیز از مادر یاد می‌گیرند» دقیقاً همین را بیان می‌کند.
- گزینه (۴): نادرست: این بخشی در پاراگراف دوم مطرح شده، نه پاراگراف اول.

- (۱) این شناسایی برای بقای جانوران حیاتی است؛ زیرا بدون این شناسایی به احتمال زیاد فرایند جفت‌گیری آن‌ها مختل می‌شود.
- (۲) در شرایط آزمایشگاهی یا زیستگاه‌های غیرطبیعی، امکان مشاهده رفتارهای نقش‌پذیری از سوی جانور، نسبت به گونه‌های غیرخوشاوند وجود دارد.
- (۳) نقش‌پذیری در ابتدا یک رفتار غریزی است و در نتیجه نوعی یادگیری محسوب می‌شود.
- (۴) پدیده نقش‌پذیری، محدود به دوره مشخصی از زندگی جانور است و پس از پایان این دوره امکان شکل‌گیری نقش‌پذیری جدید وجود ندارد.

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✓

این سوال براساس درک دقیق از متن و تمایز بین جزئیات واقعی و جزئیات ساختگی طراحی شده است. متن درباره اهمیت نقش‌پذیری در بقا صحبت کرده، اما دلیل این اهمیت را به دریافت مراقبت مادر، یادگیری رفتارهای ضروری و حفاظت در برابر خطرات نسبت داده است.

فرایند جفت‌گیری اصلاً مطرح نشده است؛ این یک انحراف معنایی است که طراح سوال عمداً وارد کرده تا توجه به جزئیات را بسنجد. گزینه (۴) هم نادرست است، اما چون کاملاً مخالف توضیح صریح «دوره مشخصی» در متن است، باید به عنوان دام دوم در نظر گرفت. این گزینه برای کسانی که متن را سطحی خوانده‌اند، ممکن است صحیح به نظر برسد. تحلیل گزینه‌ها:

گزینه (۱): نادرست. در متن پاراگراف اول گفته شده: «این شناسایی برای بقای جوجه‌ها حیاتی است». ولی دلیلش «پذیرفتن مراقبت مادر» و یادگرفتن رفتارهای اساسی است، نه جفت‌گیری. «جفت‌گیری» اصلاً در متن نیامده است.

گزینه (۲): درست. پاراگراف اول دقیقاً مثالی از این را می‌دهد: «برهه‌هایی که توسط انسان بزرگ شده‌اند، دنبال انسان راه می‌افتند و علاقهای به گوسفندها ندارند» این همان نقش‌پذیری نسبت به گونه غیرخوشایند است.

گزینه (۳): درست. این گزینه هم با متن همخوانی دارد؛ نقش‌پذیری به عنوان فرایند یادگیری در دوره حساس یا یک محرک طبیعی (مثل دیدن مادر) شروع می‌شود، ولی ماهیتش ترکیب غریزه و یادگیری است؛ بنابراین درست است.

گزینه (۴): درست. در متن گفته شده که نقش‌پذیری نوعی یادگیری ویژه است که در یک دوره حساس یا زمان محدود از زندگی جانور رخ می‌دهد. برای نمونه جوجه‌غازها تنها چند ساعت پس از خروج از تخم فرصت دارند تا جسم متحرک را دنبال کنند و این رفتار متحرک به پیوند و شناخت مادر می‌شود. پس از پایان این دوره حساس، یادگیری این رفتار از نو ممکن نیست.

نکته واژه «دوره حساس» به معنای بازه زمانی کوتاهی است که اگر سیری شود، رفتار نقش‌پذیری دیگر شکل نخواهد گرفت. همچنین هیچ اشاره‌ای به استمرار نقش‌پذیری در طول زندگی جانور نشده؛ بلکه بر محدودبودن زمان آن نیز تأکید داشته است.

مرجع ضمیر آن‌ها که در پاراگراف دوم مشخص شده چه کسی است؟

- (۱) جوجه‌ها
- (۲) مادر جوجه‌ها
- (۳) جانوران در خطر انقراض
- (۴) پژوهشگران

پاسخ: گزینه ۴

درس Box

برای پیدا کردن مرجع ضمیر در متن به نکات زیر توجه کنید:

- (۱) تشخیص نوع ضمیر
- آیا ضمیر شخصی است؟ (مثل او، آن‌ها، او) یا اشاره‌ای؟ (این، آن)
- (۲) جست‌وجوی نزدیک‌ترین اسم قبل از ضمیر
- ضمیر معمولاً به نزدیک‌ترین اسم معنادار و مرتبط قبل از خود برمی‌گردد.
- (۳) بررسی انسجام معنایی
- مطمئن شوید که مرجع ضمیر از نظر عمل و ویژگی‌ها یا جمله دارای ضمیر سازگار است؛ مثلاً ضمیر «آن‌ها» که بخش صدا را انجام می‌دهد، باید به موجوداتی اشاره کند که قادر به انجام این کار هستند (یعنی پژوهشگران، نه جوجه‌ها).
- (۴) بررسی قواعد دستوری
- تطابق عدد و جنس: «آن‌ها» جمع است، پس مرجع باید اسم جمع باشد.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

ضمیر «آن‌ها» جایگزین یک اسم یا گروه اسمی‌ای است که بلافاصله قبل از آن آمده و معمولاً نقش فاعل جمله قبل را دارد. در جمله قبل، فاعل «پژوهشگران» است؛ بنابراین منطق نحوی (چیدمان و رابطه واژه‌ها در جمله) و معنایی می‌گوید مرجع ضمیر «آن‌ها» همان «پژوهشگران» است. این کار دو دلیل اصلی دارد:

- (۱) قانون نزدیکی: معمولاً مرجع ضمیر نزدیک‌ترین اسم معنادار قبل از ضمیر است؛ به‌خصوص اگر نقش فاعل داشته باشد.
- (۲) انسجام معنایی: فعل «می‌کوشند» در جمله اول با فعل «بخش می‌کنند» در جمله بعد هماهنگ است و هر دو به یک عمل کنشگر اشاره دارند که همان «پژوهشگران» هستند.

راهنمایی: برای پاسخ‌گویی به سؤال‌های ۲۴ تا ۴۰، لازم است موقعیتی را که در هر سؤال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه‌ای را که فکر می‌کنید پاسخ مناسب‌تری برای آن سؤال است، انتخاب کنید. هر سؤال را با دقت بخوانید و با توجه به مطالب مطرح شده در هر سؤال به نتایجی که بیان شده و یا بیان نشده ولی قابل استنتاج است، پاسخی را که صحیح‌تر به نظر می‌رسد، انتخاب و در پاسخ‌نامه علامت بزنید.

جاهای خالی متن با کلمات کدام گزینه کامل می‌شود؟

۲۴

«به بیان ساده، خودمراقبتی شامل اعمالی آگاهانه و هدف‌دار است که فرد برای خود، فرزندان و دیگر اعضای خانواده انجام می‌دهد همگی تندرست بمانند، از سلامت جسمی، روانی و اجتماعی خود حفاظت کنند، نیازهای جسمانی، روانی و اجتماعی خود را برآورده سازند، از بیماری‌ها یا حوادث پیش‌گیری کنند، بیماری‌های مزمن خود را مدیریت کنند و نیز از سلامت خود بعد از بیماری حاد یا ترخیص از بیمارستان حفاظت کنند.»

(۲) انشایی - تا

(۱) انشایی - و

(۴) منظم - و

(۳) اکتسابی - تا

پاسخ: گزینه ۲

دستورالعمل کلی برای سوالات تکمیل گزاره:

درجین Box

(۱) شناسایی جایگاه و نقش دستوری جای خالی

• به کلمات قبل و بعد از جای خالی توجه کنید؛ اگر قبل از جای خالی فعل یا اسم آمده احتمالاً باید به دنبال صفت یا قید باشید.

• اگر قبل و بعد از جای خالی دو جمله جدا هستند، احتمالاً باید حرف ربط یا واژه پیونددهنده بیابید.

• اگر جای خالی در وسط جمله خبری یا توصیفی است، باید واژه‌ای پیدا کنید که معنی جمله را کامل و سازگار کند.

(۲) تشخیص معنای کلی جمله یا مفهوم متن

یک بار جمله یا بخش مرتبط را کامل بخوانید و پیام یا هدف آن را بفهمید آیا جمله دارد توصیف می‌کند نتیجه می‌گیرد علت می‌آورد یا مثال می‌زند این کار کمک می‌کند حسن واژه مورد نیاز را پیش‌بینی کنید (مثل صفت، فعل، حرف ربط، قید)

(۳) استفاده از سرنخ‌های معنایی و کلیدواژه‌ها

• کلیدواژه‌های علت: زیرا، چون، به دلیل

• کلیدواژه‌های هدف: تا، برای این که، به منظور

• کلیدواژه‌های تضاد: اما، در حالی که، با وجود

• کلیدواژه‌های توصیفی: آگاهانه، منظم، غریزی

(۴) بررسی سازگاری معنایی و منطقی

• گزینه مناسب باید با کل متن هماهنگ باشد، نه فقط با جمله قبل یا بعد.

• از منطق ارتباط و نظم کلمات براساس قواعد جمله‌سازی استفاده کنید تا ببینید واژه انتخاب شده با ساختار جمله سازگار است.

تحلیل جای خالی اول:

پاسخ خیلی تشریحی ✓

کلیدواژه‌های «آگاهانه» و «هدف‌دار» یعنی این اعمال از پیش داده نشده و برآمده از فطرت نیستند، بلکه یادگرفته‌ای و اکتسابی هستند. صفت اول باید ویژگی اعمال را توضیح دهد؛ پس «اکتسابی» کاملاً با «آگاهانه و هدف‌دار» هماهنگ است.

«انشایی» یعنی ویژگی یا عمل به صورت درونی یا مادرزادی و نسبت داده شده است که در این جا با «آگاهانه و هدف‌دار» ناسازگار است.

تحلیل جای خالی دوم:

«تا» یک حرف ربط هدفی است. در زبان فارسی وقتی می‌خواهیم هدف یا نتیجه یک عمل را بیان کنیم، استفاده از «تا» رایج است. کلماتی باید بیابیم که جمله بعدش را به عنوان نتیجه یا هدف الگوی جمله (این کار را انجام می‌دهد) تا (هدف یا نتیجه).

بنابراین با توجه به ارتباط و نظم کلمات براساس قواعد جمله‌سازی.

معرفی کند: «فرد انجام می‌دهد تا همگی تندرست بمانند و».

هدف نویسنده از نوشتن متن زیر چیست؟

«خونی که از درون قلب عبور می‌کند، نمی‌تواند نیازهای تنفسی و غذایی قلب را برطرف کند. خون مورد نیاز قلب با رگ‌های ویژه‌ای به نام سرخرگ‌های تاجی که از آنورت منشعب شده‌اند، تأمین می‌شود. خونی که در این رگ‌ها جریان دارد، پس از رفع نیاز یاخته‌های قلبی، وارد دهلیز راست می‌شود. بسته‌شدن سرخرگ‌های تاجی توسط سخت‌شدن دیواره آن‌ها، ممکن است باعث سکته قلبی شود؛ چون در این حالت به بخشی از ماهیچه قلب، اکسیژن نمی‌رسد و یاخته‌های آن می‌میرند.»

(۱) شناسایی بیماری سکته قلبی

(۲) معرفی تشریح لایه‌های قلب

(۳) بررسی کار قلب در بدن

(۴) چگونگی تغذیه‌رسانی به ماهیچه‌های قلب

مشاوره گزینه‌ای را باید انتخاب کنید که کل متن را پوشش دهد، نه فقط یک بخش جزئی یا جاییه‌ای از آن را

پاسخ: گزینه ۴

با توجه به متن، نویسنده اصلاً وارد توضیح لایه‌های قلب یا شرح کلی کار قلب نشده، بلکه تمرکز اصلی روی این موضوع بود که «چگونه خون و اکسیژن لازم برای ماهیچه قلب تأمین می‌شود و چه اتفاقی می‌افتد اگر مسیر این خون‌رسانی مسدود شود». پس هدف اصلی، معرفی فرایند خون‌رسانی قلب است.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

با توجه به متن زیر کدام گزینه برای عنوان متن مناسب است؟

دولت ایران پس از شروع جنگ جهانی اول، اعلام بی‌طرفی کرد، اما کشورهای درگیر در جنگ، به‌خصوص انگلستان و روسیه، به بهانه‌های مختلفی آن را نقض کردند. در اوایل جنگ، مأموران و جاسوسان آلمانی در مناطق مختلف ایران به اقداماتی بر ضد دولت‌های اتفاقی مثلث دست زدند. انگلستان و روسیه نیز همین موضوع را بهانه لشکرکشی به ایران قرار دارند.

(۱) جاسوسی آلمان‌ها در جنگ جهانی اول در ایران

(۲) نقش متفقین در جنگ جهانی اول

(۳) تأثیر ایران در جنگ جهانی اول

(۴) علت تسلط بیگانگان پس از شروع جنگ جهانی اول بر کشور ایران

پاسخ: گزینه ۴

دستورالعمل کلی در پاسخ به سؤالات «تعیین عنوان مناسب»:

• قانون پوشش کامل:

عنوان باید «مقدمه + جزئیات + نتیجه» را پوشش دهد.

• پرهیز از اسیرشدن در جزئیات:

به جای تمرکز بر یک مثال یا عدد خاص، محور اصلی و پیام کلی متن را بیابید.

• دقت در نوع رابطه:

با شناسایی دقیق ارتباط بین عناصر متن، چه رابطه علت و معلولی، چه تضاد، چه مقایسه و یا توالی زمانی، می‌توان محور اصلی اندیشه نویسنده را یافت و از انتخاب گزینه‌هایی که فقط به بخش‌های کوچک یا جهت‌های نادرست اشاره دارد، پرهیز کرد. یعنی می‌توان تشخیص داد نویسنده بر کدام طرف رابطه (علت یا نتیجه، شباهت یا تفاوت، قبل یا بعد) تأکید دارد و بر همان اساس می‌توان عنوان را انتخاب کرد.

موضوع اصلی: دولت ایران اعلام بی‌طرفی کرد، اما این بی‌طرفی توسط کشورهای درگیر در جنگ نقض شد.

جزئیات:

• جاسوسان آلمانی در مناطق ایران فعالیت کردند.

• کشورهای متفق این فعالیت را بهانه لشکرکشی کردند.

محور کلی: داستان درباره این که چرا و چگونه بیگانگان پس از جنگ جهانی اول بر ایران تسلط یافتند و ریشه آن نقض بی‌طرفی است.

تحلیل گزینه‌ها:

گزینه (۱): نادرست: این موضوع در متن وجود دارد، اما فقط یکی از جزئیات ماجراست.

گزینه (۲): نادرست: این عنوان کلی است و تمرکز روی «ایران» ندارد. متن به «ایران» اختصاص دارد. پس این گزینه خیلی گسترده‌تر از محتوای متن است.

گزینه (۳): نادرست: متن اثر ایران بر جنگ را مطرح نکرده، بلکه اثر جنگ بر ایران را گفته است؛ این گزینه معنای وارونه دارد.

گزینه (۴): درست: این گزینه دقیقاً تطبیق با متن دارد: متن علت (نقض بی‌طرفی + بهانه جاسوسی) و نتیجه (تسلط بیگانگان) را توضیح داده است.

در این Box

پاسخ خیلی تشریحی ✓

عبارت‌های زیر را طبق ترتیب کدام گزینه قرار بدهیم تا متن معنی‌داری ساخته شود؟

الف ناصردین‌شاه جوان در آغاز سلطنتش میرزا تقی‌خان را با لقب امیرکبیر به مقام صدراعظمی برگزید و به او در اداره امور کشور اختیار تام بخشید.

ب امیرکبیر نیز با توطئه و دسیسه مخالفان داخلی و خارجی به قتل رسید و اصلاحاتش به نتیجه مطلوب نرسید.

ج پس از مرگ محمدشاه ولیعهد او ناصردین‌میرزا با درایت میرزا تقی‌خان فراهانی بر تخت شاهی نشست.

د امیرکبیر با استفاده از تجربه‌های سیاسی ارزشمند خود با سازمان‌دادن به اوضاع کشور برنامه منسجمی را برای اصلاح امور سیاسی و اقتصادی کشور تهیه کرد و به اجرا درآورد.

(۱) الف - ج - د - ب

(۲) ج - الف - ب - د

(۳) الف - ج - ب - د

(۴) ج - الف - د - ب

پاسخ: گزینه ۴

دستورالعمل کلی برای «ترتیب‌گذاری عبارت‌ها»:

در این Box

(۱) شناسایی آغاز و پایان قطعی

• آغاز: معمولاً معرفی شخصیت، رویداد یا شرایط اولیه است.

• پایان: نتیجه نهایی، مرگ شخصیت، جمع‌بندی، پیامد

(۲) پیدا کردن نقاط اتصال زمانی یا سببی

• ببینید کدام جمله‌ها به هم مربوط‌اند از نظر علت و معلول یا توالی.

• جمله‌ای که شروع یک رویداد را توضیح می‌دهد، قبل از پیامد مستقیمش می‌آید.

(۳) مرتب کردن میانی‌ها براساس منطق رویداد

بخش‌های میانی معمولاً اقدامات یا تحولات هستند که بین آغاز و پایان قرار می‌گیرند. ترتیب اقدامات را با سرنخ زمانی یا محتوایی تشخیص دهید.

(۴) استفاده از منطق ارتباط و نظم بین جملات

• اگر یک جمله بدون جمله قبلی از نظر معنایی ناقص باشد، آن دو باید مجاور باشند.

• پیوستگی ضمائر و معرفی اسمی را نیز بررسی کنید.

(۵) تأیید یا خواندن یکبار متن کامل

پس از چیدمان متن را یکبار بخوانید؛ اگر روان، پیوسته و منطقی بود، ترتیب درست است. اگر پرش یا ناهمخوانی دیدید، مراحل میانی و پایانی را مرور کنید.

بررسی عبارت‌ها:

پاسخ خیلی تشریحی ✓

الف) انتخاب امیرکبیر به صدر اعظمی و اعطای اختیار کامل (انتخاب صدر اعظم)

ب) قتل امیرکبیر و ناکام‌ماندن اصلاحات (پایان: مرگ)

ج) توضیح آغاز سلطنت ناصردین‌میرزا با کمک امیرکبیر (شروع: معرفی سلطنت)

د) اجرای برنامه اصلاحات کشور توسط امیرکبیر (اجرای برنامه‌ها)

راهنمایی: اطلاعات زیر را بخوانید و با توجه به آن، پاسخ سؤال‌های ۲۸ تا ۳۰ را در پاسخ‌نامه علامت بزنید.
مینا می‌خواهد یک دستبند درست کند که از مهره‌های رنگی زرد، آبی آسمانی، آبی کارینی، خردلی و نارنجی استفاده شده است.

او باید در هر سری که می‌چیند این شرایط را رعایت کند:

• مهره‌های زرد و خردلی نباید کنار هم قرار گیرند (به دلیل نزدیکی در طیف رنگ).

• مهره خردلی در یک سری حتماً باید در کنار مهره آبی آسمانی قرار گیرد.

اگر دستبند با مهره آبی آسمانی شروع شود و الگوهای رنگی ۴ بار تکرار شوند، سومین مهره دستبند چه رنگی، نمی‌تواند باشد؟

۲۸

(۱) کارینی (۲) آبی آسمانی (۳) زرد (۴) نارنجی

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ خیلی تشریحی ✓

گام اول: بازخوانی شرایط

(۱) زرد و خردلی کنار هم ممنوع *

(۳) خردلی حتماً باید کنار آبی آسمانی باشد.

گام دوم: جایگاه منطقی خردلی

• سری یا آبی آسمانی شروع می‌شود؛ پس قبل از آن نمی‌توان خردلی قرار داد.

• تنها جای ممکن برای رعایت شرط ۲ این است که خردلی در جایگاه دوم یا جایگاه آخر (۵) باشد.

گام سوم: بررسی حالت غالب

• اگر خردلی در جایگاه دوم باشد، مهره سوم دقیقاً کنار خردلی قرار می‌گیرد.

• چون زرد کنار خردلی ممنوع است، پس مهره سوم هرگز نمی‌تواند زرد باشد.

گام چهارم: ربط به تکرار سری ۴ بار

با تکرار سری، موقعیت نسبی مهره‌ها در هر سری ثابت است؛ پس نتیجه به تمام سری‌ها تعمیم پیدا می‌کند. در هیچ کدام از سومین مهره‌های سری، زرد قرار نمی‌گیرد.

اگر این بار با رنگ خردلی شروع کنیم و بخواهیم با رنگ خردلی نیز تمام شود حداقل باید در هر سری چند مهره استفاده کنیم تا همه رنگ حداقل یک بار استفاده شده باشند؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ خیلی تشریحی ✓

شرط این سؤال:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{شروع} = \text{خردلی} \\ \text{پایان} = \text{خردلی} \end{array} \right. \Rightarrow \text{در دو سر ردیف، دو مهره مشابه داریم.}$$

• همه ۵ رنگ حداقل یک بار استفاده شود.

• می‌خواهیم حداقل تعداد مهره لازم را بدانیم.

سخت چپ (آغاز): خردلی کنار آبی آسمانی (مکان ۳)

سخت راست (پایان): خردلی کنار آبی آسمانی (مکان قبل از آخر)

تحلیل گزینه‌ها:

گزینه ۱: اگر تعداد مهره‌ها ۴ تا باشد، جایی برای قراردادن ۵ رنگ مختلف باقی نمی‌ماند.

گزینه ۲: با ۵ مهره: دو مهره خردلی + دو مهره آبی آسمانی + فقط ۱ مهره وسط $\leftarrow$ فقط یک رنگ دیگر جای می‌گیرد و ۵ رنگ کامل نمی‌شود.

گزینه ۳: با ۶ مهره: خردلی + آبی آسمانی + دو رنگ میانی + آبی آسمانی + خردلی $\leftarrow$ در این‌جا فقط می‌توانیم ۳ رنگ متفاوت بگذاریم؛ هنوز یک رنگ کم داریم.

گزینه ۴: با ۷ مهره: خردلی + آبی آسمانی + سه رنگ دیگر + آبی آسمانی + خردلی $\leftarrow$ حالا می‌توان همه ۵ رنگ باقی‌مانده را قرار داد و همه ۵ رنگ استفاده می‌شود.

حال اگر بدانیم مهره شماره (۱) رنگ آبی کارینی، مهره شماره (۴) رنگ زرد و هم چنین مهره شماره (۷) هم رنگ مهره شماره (۱) است، رنگ نارنجی در کدام جایگاه(های) دستبند می تواند قرار بگیرد؟ توجه کنید که باید همه رنگ ها حداقل یک بار استفاده شوند.

(۱) فقط جایگاه دوم	(۲) فقط جایگاه سوم
(۳) جایگاه دوم یا سوم	(۴) جایگاه دوم یا سوم یا ششم

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✓

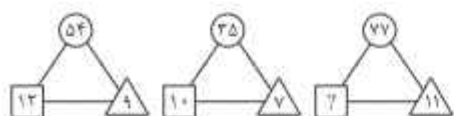
- طول دستبند: ۷ مهره
- قوانین رنگ ها:
- (۱) زرد و خردلی نباید کنار هم باشند. *
- (۲) خردلی کنار آبی آسمانی
- شرط سؤال:
- مهره ۱: آبی کارینی
- مهره ۳: زرد
- مهره ۷: آبی کارینی
- هدف: پیدا کردن جایگاه مجاز رنگ نارنجی با پوشش همه رنگ ها
- آبی کارینی (۱) / زرد (۳) / آبی کارینی (۴) / آبی کارینی (۵)
- خردلی نمی تواند در مکان ۲ باشد، چون مکان خردلی باید کنار آبی آسمانی باشد.
- نمی توان زرد و خردلی را کنار هم داشت، پس خردلی در مکان ۲ و ۴ نمی تواند باشد.
- در حالت بهینه رنگ نارنجی فقط می تواند در مکان ۴ یا ۶ قرار بگیرد و بقیه رنگ ها بدون نقض قوانین مرتب شوند.
- تحلیل گزینه ها:
- گزینه (۱): جایگاه دوم: بدون تضاد با زرد در مکان ۳، امکان پوشش همه رنگ ها هست.
- گزینه (۲): جایگاه سوم: غیرممکن است چون مکان زرد ثابت شده.
- گزینه (۳): طبق توضیح گزینه (۳) این گزینه هم نادرست است.
- گزینه (۴): طبق توضیح گزینه (۳) این گزینه هم نادرست است.

راهنمایی: سؤال‌های ۳۱ تا ۳۵ را به دقت بخوانید و جواب هر سؤال را در پاسخ‌نامه علامت بزنید.

بین اعداد در هر کدام از اشکال زیر، ارتباط یکسان و مشترکی برقرار است؛ به جای علامت سؤال کدام عدد باید

۳۱

قرار بگیرد؟

۱۴ (۱)

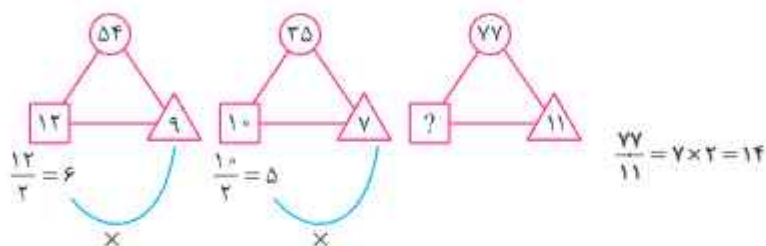
۷ (۲)

۱۶ (۳)

۸ (۴)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ خیلی تشریحی ✓

در سؤالات هوش ریاضی / الگو و روابط عددی در اشکال، علاوه بر مهارت محاسبه، روی کشف الگو و رابطه بین اعداد در یک ساختار تصویری تأکید دارد.

مراحل حل سؤالات از تیب الگو و روابط عددی:

- ۱) پیدا کردن الگو: در شکل‌هایی که همه اعداد مشخص هستند، رابطه بین مددها را پیدا می‌کنیم.
- ۲) پیاده‌سازی الگو روی شکل ناقص: همین رابطه کشف‌شده را روی شکلی که مجهول دارد، اجرا می‌کنیم تا جواب را پیدا کنیم.
- ۳) کنترل جواب: پس از پیدا کردن مجهول، دوباره آن را در رابطه کشف‌شده قرار دهید تا مطمئن شوید که جواب درست است.

نرنگ بول
نمایشی در مسیر موفقیت

بین اعداد در بعضی از خانه‌های جدول زیر ارتباط یکسان و مشترکی برقرار است، به جای علامت سؤال کدام عدد

باید قرار بگیرد؟

۷	۳	۵۸
۴	۸	۸۰
۲	۹	۸۵
۱۱	۱	۴

(۱) ۳۱۳

(۲) ۱۲۲

(۳) ۱۰

(۴) ۱۰۷

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✓

الگوی جدول مبتنی بر رابطه فیثاغورسی (یعنی مجموع مربعات) است؛ حاصل ستون سوم (عدد سمت راست) در هر ردیف برابر

$$A^2 + B^2 = C^2$$

است با مجموع مربعات دو عدد سمت چپ:

این قانون برای همه ردیف‌ها ثابت است:

$$7^2 + 3^2 = 58$$

$$4^2 + 8^2 = 80$$

$$2^2 + 9^2 = 85$$

$$11^2 + 1^2 = 122$$

راهنمای کلی حل جدول‌های مددی (کشف رابطه بین اعداد جدول):

برای کشف الگو باید سه مسیر را سیستماتیک بررسی کنید:

(۱) بررسی سطری: هر ردیف را جدا ببینید. رابطه بین خانه‌های یک ردیف را پیدا کنید. اگر یک فرمول در ردیف اول پیدا شد، آن را روی سایر ردیف‌ها تست کنید.

(۲) بررسی ستونی: هر ستون را جدا ببینید.

به دنبال روند ثابت یا تغییرات عددی باشید. (مثلاً هر عدد ۲ واحد بیشتر از بالایی؛ مربع یا مکعب عدد قبلی؛ ...)

بررسی کنید آیا ستون‌ها به هم وابسته‌اند یا مستقل‌اند.

(۳) بررسی قطری: اعداد قطر اصلی و قطر فرعی را بررسی کنید؛ رابطه‌ها گاهی از خانه‌ای در یک قطر به خانه‌ای در قطر دیگر می‌رود.

روابط فیثاغورسی، جمع یا ضرب قطری بسیار رایج‌اند.

(۴) قانون ترکیبی:

گاهی رابطه ترکیبی است. مثلاً: ستون سوم = $x \times x$ (ستون دوم $\times$ ستون اول)

اگر یک مسیر جواب نداد، مسیرهای سطری، ستونی و قطری را با هم ترکیب کنید.

گاهی رابطه مددی وابسته به موقعیت خانه جدول است. یعنی:

• الگو فقط در یک ردیف یا ستون خاص ثابت است و برای بقیه تغییر می‌کند.

• ممکن است مقدار عدد در خانه‌ها به موقعیتشان (ردیف اول، ستون آخر، قطر اصلی) وابسته باشد.

• ضرایب یا عملیات در بخش‌های متفاوت جدول متفاوت‌اند. (مثلاً در ردیف اول جمع، ردیف دوم ضرب، ردیف سوم ترکیب

جمع و توان)

۳۳ با توجه به ارتباط یکسان و مشترک اعداد خانه‌های جدول زیر کدام عدد باید جای علامت سؤال قرار بگیرد؟

				۲
			۵	۲۰
		۳	۲۰	۱۲
	۳	۱۰	۸	۲۵
۱	۴	۹	۱۶	۲۵

۸ (۴)

۲۰ (۳)

۶ (۲)

۱۵ (۱)

پاسخ: گزینه ۱

مجموع اعداد پایین‌ترین ردیف برابر با ۵۵ است. در ردیف بالاتر مجموع اعداد برابر ۴۵. در ردیف بعدی مجموع اعداد برابر ۳۵. در نهایت در بالاترین ردیف عدد ۱۵ را خواهیم داشت. در واقع اختلاف مجموع اعداد در هر ردیف برابر ۱۰ واحد است.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

مشاوره برای حل سوالات با این تیب، باید با نگاه نظام‌مند همه احتمالات ممکن را ارزیابی کنید (از اختلاف‌ها و نسبت‌ها تا الگوهای تکرار یا توقف) و با کشف قانون عددی یا منطقی حاکم بر روابط، موقعیت مجهول را با دقت و قطعیت تعیین کنید.

میانگین تمام اعداد صحیح دورقمی مضرب ۷ کدام است؟

۷ (۴)

$\frac{105}{2}$ (۳)

صفر (۲)

۵۶ (۱)

پاسخ: گزینه ۱

دنباله حسابی

دنباله حسابی: مجموعه‌ای از اعداد که هر جمله نسبت به جمله قبلی به اندازه یک عدد ثابت (قدرمشترب) زیاد یا کم می‌شود.

۱۴، ۲۱، ۲۸، ...
+۷ +۷

قدرمشترب = ۷

در دنباله حسابی، جمله‌ها به طور یکنواخت با یک اختلاف ثابت پیش می‌روند. به همین دلیل مجموع اولین و آخرین جمله، دومین و جمله ماقبل آخر و ... همیشه عددی ثابت است؛ بنابراین:

$$\text{میانگین} = \frac{\text{جمله اول} + \text{جمله آخر}}{2}$$

کوچک‌ترین مضرب ۷ که دورقمی است: $7 \times 2 = 14$

بزرگ‌ترین مضرب دورقمی ۷: $7 \times 14 = 98$

پس مضارب دورقمی ۷ عبارتند از:

۱۴، ۲۱، ۲۸، ۳۵، ۴۲، ۴۹، ۵۶، ۶۳، ۷۰، ۷۷، ۸۴، ۹۱، ۹۸

تعداد = ۱۳

$$\text{میانگین دنباله حسابی} = \frac{\text{آخرین عدد} + \text{اولین عدد}}{2} = \frac{14 + 98}{2} = 56$$

پاسخ خیلی تشریحی ✓

۲۵

اختلاف سن مطهره و زهرا، برابر است با نصف سن زهرا. مجموع سن زهرا و مریم ۷۷ سال است. میانگین سن مطهره و مریم ۲۹ سال است. اگر نسبت سن مریم به خواهرش مینو ۴ به ۲ باشد. سن مینو چند سال است؟

۲۶ (۴)

۳۹ (۳)

۵۸ / ۵ (۲)

۱۳ (۱)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ خیلی تشریحی ✓

$$\begin{cases} \text{نصف سن زهرا} = \text{مطهره} - \text{زهرا} \\ \text{مجموع سن زهرا و مریم} = ۷۷ \\ \text{میانگین سن مطهره و مریم} = ۲۹ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} ۷۷ - ۵۸ = ۱۹ \\ ۷۷ - \text{مطهره} = ۱۹ \\ ۲۹ \times ۲ = ۵۸ \end{cases}$$

$$\text{نصف سن زهرا} = ۱۹ \Rightarrow \text{سن زهرا} = ۱۹ \times ۲ = ۳۸$$

$$\text{سن مطهره} = ۱۹$$

$$\text{سن مریم} = ۵۸ - ۱۹ = ۳۹$$

$$\frac{۳۹}{۲} = \frac{۴}{۲} \Rightarrow \text{مینو} = ۲۶$$

با تبدیل متن به معادله و حل مرحله به مرحله معادله‌ها، مقادیر مجهول‌ها را به دست آورید و سپس با استفاده از نسبت‌های داده شده، جواب نهایی را محاسبه کنید.

به چهره دیگر

$$|x - y| = \frac{y}{۲}$$

$$\begin{cases} y + z = ۷۷ \\ x + z = ۵۸ \end{cases} \xrightarrow{x = \frac{y}{۲}} \frac{y}{۲} + z = ۵۸ \Rightarrow \begin{cases} y + ۲z = ۱۱۶ \\ y + z = ۷۷ \\ z = ۳۹ \end{cases}$$

$$z = ۳۹ \rightarrow y = ۳۸$$

$$|x - y| = \frac{y}{۲} \xrightarrow{y = ۳۸} |x - ۳۸| = ۱۹ \Rightarrow x = ۱۹$$

$$\frac{۳۹}{M} = \frac{۴}{۲} \Rightarrow M = ۲۶$$

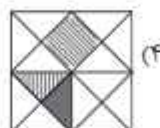
راهنمایی: این بخش از آزمون، سؤال‌هایی از نوع تجسمی را شامل می‌شود. هر یک از سؤال‌های ۳۶ تا ۴۰ را به دقت بررسی نموده و جواب صحیح را در پاسخ‌نامه علامت بزنید.

اگر شکل مقابل ۲۷۰° را ساعتگرد دوران دهیم به کدام شکل می‌رسیم؟

۳۶

(۲)

(۴)

(۱)

(۳)

پاسخ: گزینه ۱

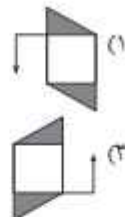
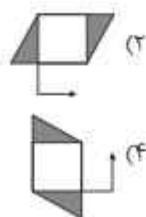
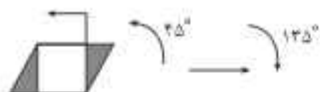
پاسخ خیلی تشریحی ✓

با توجه به این که دوران ۲۷۰° درجه ساعتگرد و از نظر مکان‌یابی نقاط معادل با دوران ۹۰° درجه پادساعتگرد است، می‌توان مسئله را ساده‌سازی کرد به جای تجسم سه گام چرخش در جهت حرکت عقربه‌های ساعت، یک گام چرخش در جهت مخالف ساعت کافی است. در این سؤال ابتدا مؤلفه «مثلث مشکی‌رنگ» را به عنوان شاخص ثابت در نظر می‌گیریم و با چرخش آن به اندازه ۹۰° پادساعتگرد گزینه‌های (۳) و (۴) را حذف می‌کنیم. پس با تمرکز بر مثلث دارای خطوط و همچنین توجه به جهت خطوط به گزینه (۱) می‌رسیم. در سؤالات دوران هندسی، فارغ از ساعتگرد یا پادساعتگرد بودن، اصل کار بر «انتخاب یک جزء شاخص» و دنبال کردن تغییر مکان آن در فضای دوران هندسی، فارغ از ساعتگرد یا پادساعتگرد بودن، اصل کار بر «انتخاب یک جزء شاخص» و دنبال کردن تغییر مکان مسئله و حذف سریع گزینه‌های ناسازگار می‌شود. پس از این حذف اولیه، تحلیل جایگاه سایر عناصر ادامه یافته و ساختار کلی شکل بازسازی می‌شود.

در نمونه‌هایی که دارای بافت جهت‌دار (مانند خطوط راه‌راه یا فلش‌هایی که به سمت خاصی هستند) هستند، بعد از دوران، جهت این خطوط هم تغییر می‌کند. این تغییر جهت می‌تواند خیلی مهم‌تر از موقعیت کلی شکل باشد، چون اگر جهت بافت درست نباشد، حتی با درست بودن جای شکل، گزینه اشتباه خواهد بود.

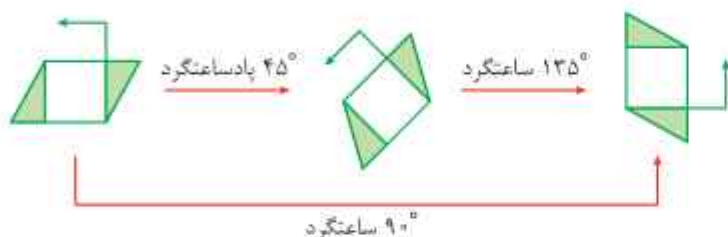
علاوه بر این، شناخت روابط معادل‌سازی درجه‌ها (معادل بودن ۲۷۰° درجه ساعتگرد یا ۹۰° درجه پادساعتگرد) مسیر ذهنی را کوتاه‌تر و احتمال خطای جهت را عملاً حذف می‌کند.

۲۷ کدام شکل دوران یافته شکل روبه‌رو طبق الگوی داده شده است؟

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ خیلی تشریحی ✓

برای حل مسائل «دوران ترکیبی» یا «ترکیب دوران» می‌توانیم با جمع جبری زاویه‌ها و یا در نظر گرفتن جهت دوران، زاویه نهایی را پیدا کنیم.

پس با در نظر گرفتن ۴۵ درجه پادساعتگرد به صورت -45° و 135° درجه ساعتگرد به صورت $+135^\circ$ و جمع جبری آن‌ها به $+90^\circ$ یعنی ۹۰ درجه ساعتگرد می‌رسیم.

زاویه‌ها با علامت جهت Σ = زاویه نهایی

علامت‌گذاری مثبت و منفی برای جهت‌های ساعتگرد و پادساعتگرد یک قرارداد ذهنی است. فقط از ابتدا تا انتهای حل سؤال پایبند به همان قرارداد باشید.

نکته

با توجه به ارتباط خانه‌های جدول به یکدیگر کدام خانه‌ها در جای علامت سؤال قرار می‌گیرند؟ **۳۸**

○	△	□	○
△	?	□	△
□	?	△	□
○	?	△	○

○	
○	۲
□	
□	
○	۴
○	

○	
□	۱
△	
△	
□	۳
□	

پاسخ: گزینه ۲

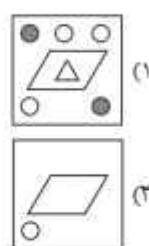
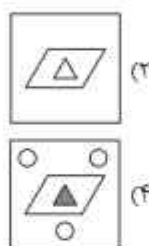
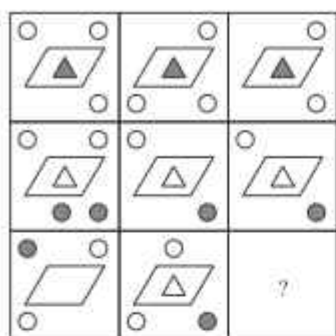
پاسخ خیلی تشریحی ✓

در این جدول، اگر مسیر خوانش را از سطر بالایی و از سمت چپ به راست آغاز کنیم، توالی سه خانه «دایره» ← مثلث ← مربع به صورت منظم و تکرارشونده در خانه‌ها دیده می‌شود. این الگوی ترتیبی به صورت چرخه‌ای ادامه می‌یابد به طوری که پس از هر سه خانه، مجدداً از دایره آغاز می‌شود و نظم کل جدول را شکل می‌دهد.

این نوع مسائل در هوش و استعداد تحلیلی معمولاً با عنوان «سؤالات الگوی ترتیبی خطی» یا «سؤالات صف در جدول» قرار می‌گیرند. با مشخص شدن مسیر خوانش و پیدا کردن واحد الگو (دوتایی، سه‌تایی، ...) می‌توان موقعیت خانه مجهول را در چرخه تکرار تعیین کرد و با استفاده از تقسیم موقعیت بر طول الگو و محاسبه باقی‌مانده، شکل یا عدد درست را با اطمینان انتخاب کنید.

در این سؤال دایره: ۱، مثلث: ۲، و مربع: ۳؛ مثلاً برای پیدا کردن شکل خانه شماره ۱۱، با تقسیم کردن ۱۱ بر ۳ به باقی‌مانده ۲ می‌رسیم، یعنی مثلث.

۳۹ یا توجه به روابط هر خانه نسبت به هم، به جای علامت سؤال چه گزینه‌ای قرار می‌گیرد؟

مشاوره این مدل سؤال به مهارت‌های تجزیه اجزاء، کشف قانون، حذف اطلاعات غیرمشترک و سرعت تطبیق نیاز دارد.

پاسخ: گزینه ۲

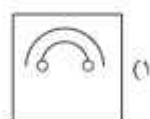
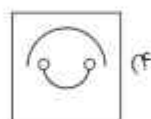
این سؤال یک ماتریس تصویری سه‌ستونه و سه‌سطره (۳×۳) است. قانون آن براساس همگر اشتراک بین دو شکل در یک سطر ساخته شده: خانه سوم (سمت راست) فقط شامل اجزای مشترک بین دو خانه اول و دوم همان سطر است؛ یعنی اجزای غیرمشترک حذف می‌شوند.

پاسخ خیلی تشریحی

۴۰. با توجه به ارتباط خانه‌های جدول به یکدیگر کدام گزینه به جای علامت سؤال قرار می‌گیرد؟

		?

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ خیلی تشریحی ✓

هر سطر جدول یک الگوی مستقل دارد که تعیین می‌کند هر جزء از شکل در هر مرحله چند درجه و در چه جهتی می‌چرخد. هر جزء را به صورت مستقل بررسی کنید، چون هیچ تضمینی وجود ندارد که اجزای یک شکل دوران یکسانی داشته باشند. حتی ممکن است یکی از اجزا ثابت بماند در حالی که سایر اجزا تغییر کنند. در این سؤال در ردیف اول:

۱. از چپ به راست هر بار 90° پادساعتگرد

۲. از چپ به راست هر بار 180°

در ردیف دوم:

۱. از چپ به راست هر بار 90° پادساعتگرد

۲. هر بار 90° ساعتگرد

در ردیف سوم:

۱. هر بار 90° درجه ساعتگرد؛ پس در ستون سوم به شکل درخواهد آمد.

۲. هر بار 90° پادساعتگرد؛ پس در ستون سوم به شکل درخواهد آمد.